

Gereformeerde Gemeente
Poortugaal

Definitieve plannen

Renovatie kerkgebouw

---

juni 2026

Inleiding

Namens de kerkenraad en onderhoudscommissie presenteren wij u hierbij de definitieve plannen met betrekking tot het groot onderhoud aan ons kerkgebouw.

Het voorafgaande onderzoek en het opvragen en beoordelen van offertes zijn met zorgvuldigheid uitgevoerd. Door input vanuit de gemeente doormiddel van de vragenrondes zijn er aanpassingen gedaan aan het gepresenteerde plan op 13 februari jl. De aangepaste plannen delen wij met u in deze brochure.

We nemen u mee in een rondleiding door het gebouw en de bijbehorende ruimtes. Deze rondleiding start bij de pastorie, waarna wij het exterieur van de kerk en de zaal bespreken. Daarna gaan wij via de zaal, de keuken en de consistorie verder, om uiteindelijk te eindigen in de kerkzaal zelf.

Deze brochure is overzichtelijk opgebouwd en bestaat uit de volgende onderdelen:

Inleiding	2
Rondleiding	4
Verduurzaming	8
ABC- versies	9
Financiele toelichting	10
Overzicht gewijzigde plannen	14

Rondleiding

exterieur

"In Gods Woord lezen we op meerdere plaatsen dat de plaats waar de dienst der verzoening plaatsvond, een grote plaats had in de harten van het volk. Een voorbeeld daarvan lezen we in Exodus 35 en 36. Tijdens de woestijnreis werd de tabernakel gebouwd door allen die de HEERE wijsheid gaf, maar ook door hen wier hart door Hem bewogen werd. Ook lezen we dat mannen en vrouwen vrijwillige gaven brachten, zo overvloedig dat Mozes het volk moest weerhouden om nog meer te brengen. Ook in de harten van koningen had het huis van de HEERE een bijzondere plaats. Een voorbeeld daarvan is koning Josfa in 2 Koningen 22. Maar ook koning Joas is zo'n voorbeeld. Van hem lezen we: 'Het geschiede nu na deze, dat het in het hart van Joas was het huis des HEEREN te vernieuwen' (2 Kronieken 24). De omstandigheden van toen en nu verschillen, maar dit mag ons wel tot spiegel zijn om te doen wat nodig is.

Onze kerk aan de Achterweg heeft een prachtige architectuur en is aangewezen als gemeentelijk monument. Sinds 1939 worden hier kerkdiensten gehouden. Aan het exterieur zijn geen wijzigingen aangebracht, terwijl het interieur in de loop der jaren meerdere aanpassingen heeft ondergaan. Dit heeft ertoe geleid dat het geheel wat onrustig oogt, wat ook door sommige gemeenteleden en bezoekers wordt ervaren."

Exterieur pastorie

We beginnen bij de pastorie van de kerk. In de afgelopen jaren is deze intern verduurzaamd. Aanvullende verduurzamingsmaatregelen aan de binnenzijde zijn daarom niet meer noodzakelijk.

De staat van de dakpannen is slecht en het huidige type dakpan wordt niet meer gemaakt; vervanging wordt dan ook geadviseerd. Tijdens deze werkzaamheden zal tevens het loodwerk bij de schoorsteen worden vernieuwd. Daarnaast zijn zowel het zink- als het loodwerk aan vervanging toe. Het schilderwerk van het lijstwerk verkeert in een matige staat. Alle oude verflagen worden verwijderd, waarna het schilderwerk volledig opnieuw wordt opgebouwd (een zogenoemde nulbeurt).

Exterieur kerkgebouw & consistorie

Vervolgens, aangekomen bij ons kerkgebouw, zien we dat ook hier het nodige onderhoud moet gebeuren. De goten en het lijstwerk verkeren in slechte staat of zijn volledig aan vervanging toe. Het advies is daarom deze onderdelen volledig te vervangen, inclusief het zink- en loodwerk. Ook hier zal het schilderwerk weer vanaf een nulpunt worden opgebouwd.

Naar aanleiding van de binnengekomen vragen over de staat van het dak hebben wij onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren, inclusief rapportage. Uit dit onderzoek is gebleken dat de resterende levensduur van het dak aanzienlijk korter is dan de eerder genoemde termijn van vier tot acht jaar. Daarnaast is vastgesteld dat er sprake is van veel breuk in de dakpannen en dat de panlatten onder de pannen in slechte staat verkeren. De panlatten vertonen scheurvorming als gevolg van het gebruik van niet-RVS spijkers. Op basis van deze bevindingen wordt geadviseerd geen verdere reparaties meer uit te voeren, maar op korte termijn over te gaan tot vervanging van de panlatten, tengels en de dakpannen.

De toren van de kerk verkeert op het oog, op enkele kleine werkzaamheden na, in redelijke staat. De aannemer geeft echter aan dit definitief te kunnen beoordelen zodra de werkzaamheden aan het dak zijn gestart. Dan kan de toren aan de buitenzijde van dichtbij worden beoordeeld. Aan de binnenzijde van de toren zijn geen bijzonderheden waargenomen.

Exterieur zaaltje & hal keuken

We lopen door naar het zaaltje. Bij het zaaltje verkeren de goten en het lijstwerk grotendeels nog in goede staat, maar de windveren zijn aan vervanging toe. Voor het geheel is ook een nulbeurt van het schilderwerk noodzakelijk. Daarnaast zullen diverse scheuren en het voegwerk in het metselwerk worden hersteld.

Om het toekomstige onderhoud te beperken, worden alle kozijnen van het zaaltje vervangen. Het onderste gedeelte, dat momenteel uit hout bestaat, wordt uitgevoerd in metselwerk. Aan de kerktuinzijde worden twee vaste ramen en openslaande deuren aangebracht en aan de andere zijde vier ramen waarvan er twee geopend kunnen worden. De huidige nooddeur wordt hierbij dichtgezet en vervangen door een openslaand raam. Deze aanpassing verbetert de ventilatiemogelijkheden en vormt tegelijkertijd een meerwaarde voor activiteiten in en rondom de kerk.

Bij de entree van het zaaltje is het lijstwerk aan vervanging toe en is houtrot geconstateerd. De aangetaste delen zullen worden vervangen. Ook hier zal het verfwerk van de entree naar een nulpunt worden gebracht.

Interieur hal & keuken

Aangekomen bij het interieur, beginnend bij de hal en de keuken, zullen de wanden en kozijnen worden voorzien van een nieuwe, frisse verflaag.

De vloer zal worden vervangen door bruin-/zandkleurige pvc-vloertegels van het merk Therdex. Deze pvc-vloer is slijtvast en het reinigen beperkt zich tot het stofzuigen en dweilen van de vloer. De eigenaar van het merk Therdex schenkt ons deze vloer volledig gratis; dit geldt voor alle ruimtes waar deze vloer gelegd zal worden. Bij de ingang wordt een nieuwe droogloopmat ingesneden.

De huidige vitrage wordt vervangen door nieuwe transparante vitrage in de kleur greige (grijs/beige). Dit geeft een frisse en lichte uitstraling.

Interieur zaaltje

Als we doorlopen naar het zaaltje, worden de wanden en kozijnen voorzien van een nieuwe, frisse verflaag, zodat dit past in het geheel van het interieur. Omdat de kozijnen vervangen worden worden de muren ook opnieuw behangen. De verlichting aan de muren wordt aangepast om het een huiselijke sfeer te geven.

De bestaande vloer wordt ook vervangen door de bruin-/zandkleurige pvc-tegels (zie toelichting bij interieur, hal & keuken).

De vloer op het zoldertje is in de huidige situatie spekglad en daardoor onveilig, met name wanneer er activiteiten plaatsvinden voor onze jongeren. Ook deze vloer zal worden vervangen door pvc-tegels.

De huidige lamellen zijn versleten dan wel kapot en zullen worden vervangen door plissé. Dit is een raambekleding die op elke gewenste hoogte kan worden geschoven, zowel vanaf de bovenzijde als vanaf de onderzijde. Deze plissé is greige van kleur en is semi-transparant.

Interieur consistorie

We lopen terug naar de consistorie. Het huidige systeemplafond zal worden behouden. De wanden en kozijnen worden wel voorzien van een nieuwe, frisse verflaag.

Op de vloer wordt een nieuw zandkleurig tapijt aangebracht, wat de ruimte een frisse en warme uitstraling geeft. De duurzame kwaliteit zorgt ervoor dat de vloer jarenlang mooi blijft, eenvoudig te reinigen is en goed bestand is tegen intensief gebruik.

Ook het meubilair is toe aan vernieuwing. De tafel, boekenkast, verlichting en kapstok worden daarom vervangen door nieuwe exemplaren. Bij de radiatoren wordt een ombouw geplaatst, die qua kleur aansluit bij het meubilair. De huidige stoelen blijven behouden.

De vitrage en gordijnen worden vervangen door nieuwe exemplaren. De vitrage zal ook hier de kleur greige hebben en semi-transparant zijn maar wel gezichtswerend i.v.m. privacy. De gordijnen worden uitgevoerd in een terratintkleur; hiermee is de gehele consistorie te verduisteren.

Rondleiding

interieur

“Op de berg Sinaï krijgt Mozes de opdracht om de tabernakel te bouwen. Een heiligdom, opdat ‘Ik in het midden van hen wone’ (Exodus 25:8). De Heere Zelf was de architect van Zijn woning, waarin alle elementen en kleuren een diepe betekenis hadden. Een rijk kleurenpalet, wat een schitterend geheel was. Wij kunnen de rijkdom hiervan niet evenaren. Maar we hebben wel gezocht naar de juiste kleuren en een geheel dat strekt tot de eer van de Heere.

Door de jaren heen zijn er meerdere aanpassingen aan verschillende onderdelen van het interieur gedaan. Deze aanpassingen hebben niet bijgedragen aan de eenheid in het kleurenpalet en geven het interieur een gedateerde indruk. Interieurstylist Wylona de Jong heeft voor ons een mooi en verrassend interieurplan gemaakt. In dit plan wisselen lichte kleuren en warme elementen elkaar af. Zij heeft het interieur een frisse uitstraling gegeven en toch het karakter van het gebouw weten te behouden!”

Interieur kerkzaal

We lopen naar de grootste ruimte van ons kerkgebouw, de kerkzaal. Bij het aanpassen van het interieur van de kerkzaal worden diverse veranderingen doorgevoerd om de ruimte een frissere uitstraling te geven. Hiermee zal het geheel meer eenheid uitstralen.

Wat betreft het schilder- en sauswerk worden de wanden opnieuw gesaust. De deuren en kozijnen worden in dezelfde kleur als de wanden geschilderd, zodat een rustige uitstraling ontstaat. De bestaande koperkleurige betonemaille wordt vervangen door een lambrisering met een zandkleurige uitstraling. De lambrisering wordt tot onder de verwarming geplaatst zodat de radiatoren voldoende warmte afgifte hebben.

Ook het orgel en de galerij worden voorzien van een nieuwe verflaag in dezelfde kleur als de lambrisering. De tongen van de orgelpijpen krijgen een goudkleurige afwerking, wat zorgt voor een verfijnd accent.

Op de vloer wordt een combinatie van pvc en tapijt toegepast. Het podium, de kanseltrap en de kansel worden bekleed met hetzelfde zandkleurige tapijt als in de consistorie. De trap en vloer bij het orgel wordt ook vervangen voor nieuw tapijt. Dit tapijt is geschikt voor intensief gebruik en eenvoudig te reinigen. Onder de kerkbanken en gangpaden wordt bruin-/zandkleurige pvc-vloertegels van het merk Therdex aangebracht. Deze pvc-tegels worden ook toegepast in de verkeersruimte achter de kerkzaal en in het zaaltje. Omdat de ondergrond uit hout bestaat, worden onder de pvc-vloer Fermacellplaten en egaline toegepast om een stabiele en egale basis te creëren voor de vloerafwerking.

Het plafond en het liturgisch centrum blijven in de huidige staat. Wel worden de bestaande liturgieborden gespoten in dezelfde kleur als de wanden, zodat zij minder prominent aanwezig zijn. De cijfer- en letterbordjes worden vervangen en uitgevoerd in zwart. ****in optie C worden de liturgieborden vervangen voor compleet nieuwe exemplaren.***

De kerkbanken zullen gemoderniseerd worden door ze dekkend te schilderen in een donkerkleur met bruintint. De zitting zal worden voorzien van nieuw zitschuim en bekleed worden met een stevige stof die overeenkomt met de kleur van de gordijnen. De gordijnen worden vervangen door nieuwe exemplaren. Deze worden uitgevoerd in een brandvertragende stof in een terratintkleur. Deze zijn lichtdoorlatend en kunnen handmatig open- en dichtgedaan worden.

Interieur hoofdentree

We eindigen onze rondleiding bij de hoofdentree van de kerk. In de hoofdentree is nagedacht over hoe deze ruimtelijker kan worden ingericht, met behoud van warmte in de kerk.

Bij binnenkomst zullen aan de linker en rechterzijde de tussenmuurtjes grotendeels verdwijnen. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor kapstokken of bijvoorbeeld evangelisatiemateriaal.

Het toilet aan de rechterzijde komt te vervallen en wordt bij de hal getrokken. Een deel daarvan wordt ingericht als werkkast of opbergkast voor stoelen e.d. Het toilet aan de linkerzijde wordt volledig vernieuwd.

Tegen de muren wordt ook hier de zandkleurige lambrisering toegepast, ter bescherming van de wanden tegen mogelijke beschadigingen. Het plafond wordt vernieuwd en glad gestuukt.

De kozijnen en deuren worden voorzien van een nieuwe verflaag, en de hoofddeuren worden tochtvrij gemaakt. In de gehele hoofdentree wordt een droogloopmat toegepast om vuil zoveel mogelijk buiten de kerkzaal te houden.

Verduurzaming

Dakisolatie kerkzaal

Bij isolatie moeten twee aspecten worden afgewogen: allereerst de kosten die gemaakt moeten worden om te isoleren, en daarnaast de besparing die isolatie oplevert door een verminderd energieverbruik voor verwarming. In overleg met diverse deskundigen, waaronder een bouwkundige en het deputaatschap Hulpverlening Kerkbouw, is gekeken naar het rendement van dakisolatie. Hieruit moet worden geconcludeerd dat dit rendement beperkt is.

Omdat is geadviseerd de dakpannen te vervangen en daarbij standaard een dakfolie wordt aangebracht, is het raadzaam te kiezen voor een dampopen isolatiefolie. Gezien het aanzienlijke warmteverlies dat via het dak kan optreden, draagt deze maatregel bij aan het verbeteren van de energieprestatie van het kerkgebouw.

Een dampopen isolatiefolie onder de dakpannen fungeert als een beschermende schil voor de dakconstructie. De folie voert vocht, zoals condensatie en vanuit het interieur opstijgende waterdamp, gecontroleerd naar buiten af, terwijl zij tegelijkertijd bescherming biedt tegen regen, sneeuw en wind. Hierdoor wordt een goede vochtbalans in de constructie gewaarborgd, wat het risico op schimmelvorming, houtaantasting en andere vochtschade beperkt. Daarnaast helpt de folie de werking van de aanwezige isolatie te behouden, wat bijdraagt aan een duurzamer en energiezuiniger gebruik van het kerkgebouw.

Verwarmingsinstallatie

De leidingen en koppelingen, zowel boven als onder de grond, zijn gecontroleerd en hoeven op dit moment niet vervangen te worden.

Wanneer er voor nieuwe kerkbanken (optie C) gekozen wordt, moeten alle leidingen m.b.t. de centrale verwarming worden vervangen. De kosten die dit met zich meebrengt, zijn niet meegenomen in de uitwerking van de plannen, omdat eerst de keuze van de gemeente bekend moet worden.

Vloer isolatie

Er is advies ingewonnen over welke vorm van isolatie toepasbaar is en voldoende rendement oplevert. Daarbij is tevens gekeken of dit bijdraagt aan een verbeterd comfort. Ter voorkoming van optrekkende kou is vloerisolatie uitermate geschikt. De houten vloer onder de kerkzaal biedt momenteel geen enkele vorm van isolatie. Daarnaast is de kruipruimte in de wintermaanden soms vochtig, waardoor niet elke isolatievorm toepasbaar is.

Naar aanleiding van de ingekomen vragen is het onderdeel isolatie nogmaals onderzocht. Daarbij zijn wij tot de conclusie gekomen dat isolatie met isolatieparels in deze situatie minder geschikt is, omdat de kruipruimte bij toekomstige werkzaamheden onder de vloer minder goed toegankelijk blijft.

Mede op basis van deze omstandigheden is daarom gekozen voor een combinatie van bodemfolie en PIF-vloerisolatie. Met deze oplossing wordt zowel het comfort verbeterd als de toegankelijkheid van de kruipruimte behouden. Gezien de kosten en de baten wordt geadviseerd deze werkzaamheden uit te voeren.

Elektrische installatie en verlichting

De huidige elektrische installatie verkeert nog in goede staat en wordt uitsluitend daar waar nodig aangepast of vervangen. De verlichting in de kerk is in 2024 volledig vervangen door LED-verlichting en hoeft daarom niet te worden aangepast. In de kerkzaal worden een aantal extra stopcontacten gemaakt in de lambrisering.

Om de warmtepomp (optie C) in de toekomst van voldoende elektriciteit te kunnen voorzien, zouden zonnepanelen kunnen worden geplaatst. Vanuit kostenoverwegingen is deze optie niet verder onderzocht en wordt zij momenteel niet uitgevoerd.

Luchtbehandeling systeem (optie C)

In het voorbereidingstraject is gekeken naar de mogelijkheden op het gebied van luchtbehandelingssystemen. Een goed luchtbehandelingssysteem zorgt voor een gezond en comfortabel binnenklimaat door vervuilde lucht af te voeren, te zuiveren en met minimaal warmteverlies terug te brengen in de kerkzaal. In de zomer kan het systeem koelen en, in combinatie met een warmtepomp, ook verwarmen, waardoor het gasverbruik aanzienlijk wordt verminderd.

Uit diverse metingen is gebleken dat het CO₂-gehalte tijdens de erediensten regelmatig boven de gewenste norm uitkomt. Daarnaast geven verschillende kerkgangers aan dat het binnenklimaat soms als benauwd wordt ervaren en dat de temperatuur, met name tijdens warme zomerdagen, oploopt. In de begroting is geen rekening gehouden met het eventueel aanpassen van de constructie van het dak van het zaaltje. Dit kan pas bekeken worden wanneer de werkzaamheden starten. Indien nodig moet dit worden aangepast.

Naast het luchtbehandelingssysteem in de kerkzaal wordt in de consistorie en het zaaltje een aparte mechanische ventilatie toegepast. Deze zorgt ook in deze ruimtes voor een goede luchtverversing en een prettig binnenklimaat.

* gezien de hoeveelheid vragen over een luchtbehandeling systeem wordt deze optie apart in stemming gebracht.

A | B | C versies

Pastorie

Pannendak
Houtwerk / houtrotreparatie
Zinkwerk

A

Kerkzaal en consistorie

Pannendak
Houtwerk
Zink- en loodwerk
Gordijnen

Zaaltje

Houtwerk / houtrotreparatie
Scheuren in de gevel
Openslaande (nood)deuren
Vervangen ramen en kozijnen
Opmetselen borstwering
Luifel entree

Overige kosten

Vorbereidende werkzaamheden
Schilderwerkzaamheden buiten
Spiegel entree

Pastorie

Pannendak
Houtwerk / houtrotreparatie
Zinkwerk

B

Kerkzaal en consistorie

Pannendak + isolatie
Houtwerk
Zink- en loodwerk
Isolatie kruipruimte

Zaaltje

Houtwerk / houtrotreparatie
Scheuren in de gevel
Openslaande (nood)deuren
Vervangen ramen en kozijnen
Opmetselen borstwering
Luifel entree
Isolatie kruipruimte

Interieur

Lambrisering kerkzaal en entree
Bestaande banken dekkend schilderen
Aanpassing hoofdentree + spiegel
Schilderwerkzaamheden interieur
Meubilair consistorie + verlichting
Nieuwe raambekleding gehele kerk
Nieuwe vloerbekleding gehele kerk
Aanpassen huidige liturgieborden
Nieuwe bekleding en vulling banken
Extra stopcontacten maken in wanden
Muren zaaltje nieuw behang

Overige kosten

Vorbereidende werkzaamheden
Schilderwerkzaamheden buiten
Asbest saneren kerkzaal
Orgel inpakken voor werkzaamheden

Pastorie

Pannendak
Houtwerk / houtrotreparatie
Zinkwerk

C

Kerkzaal en consistorie

Pannendak + isolatie
Houtwerk
Zink- en loodwerk
Isolatie kruipruimte
Renovatie toren

Zaaltje

Houtwerk / houtrotreparatie
Scheuren in de gevel
Openslaande (nood)deuren
Vervangen ramen en kozijnen
Opmetselen borstwering
Luifel entree
Isolatie kruipruimte

Interieur

Lambrisering kerkzaal en entree
Nieuwe banken
Beitswerk liturgisch centrum
Aanpassing hoofdentree + spiegel
Schilderwerkzaamheden interieur
Meubilair consistorie + verlichting
Nieuwe raambekleding gehele kerk
Nieuwe vloerbekleding gehele kerk
Aanpassen huidige liturgieborden
Nieuwe bekleding en vulling banken
Extra stopcontacten maken in wanden
Muren zaaltje nieuw behang
Nieuwe tafels en stoelen zaaltje

Overige kosten

Vorbereidende werkzaamheden
Schilderwerkzaamheden buiten
Asbest saneren kerkzaal
Orgel inpakken voor werkzaamheden
Luchtbehandelingsstelsel

Financiële toelichting

“In Lukas 14:28 leert de Heere Jezus met een voorbeeld uit het dagelijks leven dat men vóór het beginnen de kosten moet overrekenen:

‘Wie van u, willende een toren bouwen, zit niet eerst neder en overrekent de kosten, of hij ook heeft hetgeen tot volmaking nodig is.’

Hij waarschuwt voor het gevaar dat een werk niet voltooid kan worden wegens gebrek aan middelen, wat aanleiding geeft tot spot van buitenstaanders. Dit onderstreept het belang van verstandig handelen bij uitgaven en het aangaan van grote en langdurige verplichtingen, vooral in onzekere tijden.

Tegelijk gebruikt de Heere Jezus dit voorbeeld om de ernst van het discipelschap te benadrukken. Velen volgden Hem uiterlijk, maar Hij vermaant hen eerst de voorwaarden, de kosten en de gevaren van het volgen van Christus te overwegen, aangezien een krijgsknecht van Jezus Christus verdrukking moet verwachten. Zoals Matthew Henry hierover opmerkt: ‘De torenbouwer moet eraan denken dat de kosten stellig veel hoger zullen zijn dan zijn werklieden zeggen.’ Deze woorden roepen op tot bezinning, realisme en verantwoordelijkheid.”

Huidige situatie

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de financiële aspecten van de renovatie. Allereerst is een toelichting opgenomen van de financiële situatie van de kerk per 31-12-2025:

	31-12-2025	31-12-2024	31-12-2023
Banksaldo	136.373	85.967	50.612
Lening u/g	90.000	90.000	90.000
Verplichtingen			
(m.n. uitstaande collectebonnen)	-22.363	-15.756	-20.255
Eigen vermogen*	204.009	160.211	120.357

In de afgelopen drie jaren is het eigen vermogen substantieel toegenomen. Aangezien er geen schuldposities zijn, is het eigen vermogen bijna gelijk aan het saldo van de liquide middelen. Om aan lopende verplichtingen en onverwachte uitgaven te kunnen voldoen, is het wenselijk om een deel van het banksaldo beschikbaar te houden. Bij de prognoses is uitgegaan van een buffer ter grootte van de gemiddelde uitgaven in één jaar.

*De definitie van eigen vermogen is beperkt tot het netto beschikbaar saldo van de liquide middelen. Er wordt voorbijgegaan aan de waarde van het onroerend goed. Recent heeft een lokale makelaar een waarde-indicatie van €900.000 afgegeven

De voorgestelde plannen bestaan uit drie scenario's, met bedragen variërend van €302.000 tot €812.000. Bij deze bedragen is nog geen rekening gehouden met zelfwerkzaamheid, omdat de omvang hiervan op dit moment niet betrouwbaar is in te schatten. Huidige van de opbrengsten collecten zijn € 85.000 per jaar. Plan A en B zijn daarmee grotendeels te dekken uit huidige inkomsten.

Financiële gevolgen

De kosten van de onderhoudsplannen zijn begroot tussen ± €302.000 en €812.000, afhankelijk van het te kiezen scenario. De gebruikelijke jaarlijkse lasten bedragen ongeveer €50.000. Voor de financiering van de investering is dus €150.000 uit eigen middelen beschikbaar.

Het overige deel van de financieringsbehoefte moet worden gedekt door leningen en/of giften. De leningen kunnen extern of intern worden aangetrokken. Bij externe leningen wordt gedacht aan leningen van het Kerkelijk Grootboek. Als voorwaarde geldt dat ten minste 25% van de investering uit eigen middelen wordt gefinancierd. Hierbij gelden leningen van eigen leden ook als eigen middelen. Alleen bij Plan C zijn er interne leningen van leden nodig om aan de voorwaarden van het Kerkelijk Grootboek te voldoen.

De aangegane financiële verplichtingen worden geacht in een periode van 15 jaar te worden afgelost. Voor de combinatie van onderhoud, renovatie en technische installaties is dit een gebruikelijke periode.

We zijn in gesprek met het Kerkelijk Grootboek over de financiering van de onderhoudsplannen. Omdat nog niet bekend is voor welke variant gekozen wordt, heeft er nog geen financieringsaanvraag kunnen plaatsvinden, maar uit de oriënterende gesprekken met de deputaatschappen Kerkelijk Grootboek en Hulpverlening Kerkbouw valt te concluderen dat een aanvraag nagenoeg zeker zal worden gehonoreerd, mits aan bovengenoemde voorwaarde van 25% eigen middelen wordt voldaan.

Het aantal belijdende en doopleden per januari 2026 bedraagt 141. Het aantal pastorale eenheden (gezinnen en alleenstaanden) bedraagt 43.

Het rentepercentage dat het Kerkelijk Grootboek hanteert, ligt veelal tussen 2% en 3%. Zij adviseren om de rentevergoeding aan leden lager vast te stellen dan de rente die betaald wordt aan het Kerkelijk Grootboek. Daarom wordt in de prognoses gerekend met een tarief van 3% voor het Kerkelijk Grootboek. Als in de praktijk blijkt dat er interne leningen tegen aantrekkelijke condities beschikbaar worden gesteld, leidt dit tot een gunstiger prognose.

Jaarlast per lid en pastorale eenheid

Per belijdend en dooplid

Huidig	Plan A	Plan B	Plan C
€ 355	€ 455	€ 623	€ 790

Per pastorale eenheid

Huidig	Plan A	Plan B	Plan C
€ 1.163	€ 1.490	€ 2.045	€ 2.590

De huidige jaarlast is €50.000. Bij het uitvoeren van groot onderhoud zal dit, afhankelijk van de gekozen variant, (in de eerste vijf jaar) gemiddeld toenemen met €14.000, €38.000 of €61.000. Dit is een toename van respectievelijk ongeveer 28%, 76% en 123%. De huidige jaarlast is als volgt opgebouwd:

Jaarlast kerk huidig

Vergoeding predikanten	€ 24.000
Energiekosten	€ 9.000
Vrijwilligersvergoedingen	€ 5.000
Diverse deputaatschappen	€ 2.500
Zondagsschool + jeugdwerk	€ 2.000
Diversen / overige	€ 7.500

Totaal € 50.000

Draagkracht

In het voorstel wordt uitgegaan van een leningsbedrag vanuit de leden (m.b.t. Plan C) en van gemiddelde lasten per lid. We realiseren ons dat de draagkracht per lid verschillend is. Er wordt uiteraard niet vanuit gegaan dat elk lid het genoemde bedrag kan schenken. In de achterliggende tijd zijn we nooit beschaamd geweest over de milddadigheid van de leden.

Giften en leningen

Mocht u/jij leningen beschikbaar willen stellen of giften willen schenken kunt u/ jij dit kenbaar maken bij Marco Bosman. Hij zal als penningmeester u/jou het document voor een lening overeenkomst toezenden. In deze overeenkomst kunt u het bedrag aangeven en de condities kenbaar maken. Mocht u/jij hier vragen over hebben kunt u/jij deze mailen naar penningmeester@gergempootugaal.nl

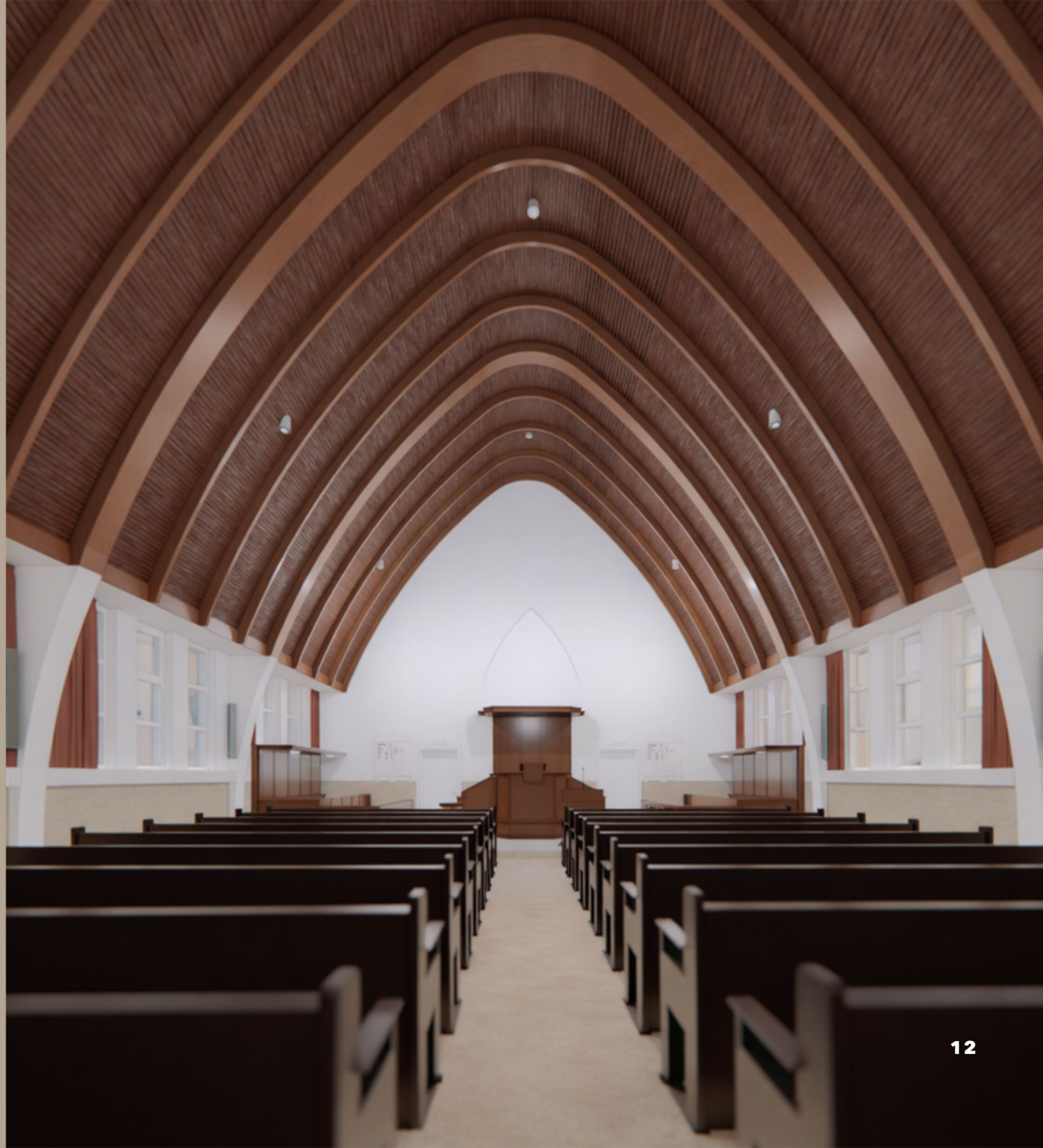
Giften voor het renovatieproject kunnen worden overgemaakt op de bankrekening van de kerk:

NL92 RABO 0329 5054 59

onder vermelding van "Gift kerk".

Als u een lening wilt verstrekken en vooraf vragen hebt, kunt u zich wenden tot de penningmeester door een e-mail te sturen naar: penningmeester@gergempootugaal.nl.

A | B | C versies

A**Pastorie**

Pannendak
Houtwerk / houtrotreparatie
Zinkwerk

Subtotaal: € 35.926**Kerkzaal en consistorie**

Pannendak
Houtwerk
Zink- en loodwerk
Gordijnen kerkzaal

Subtotaal: € 159.541**Zaaltje**

Houtwerk / houtrotreparatie
Scheuren in de gevel
Openslaande (nood)deuren
Vervangen ramen en kozijnen
Opmetselen borstwering
Luifel entree

Subtotaal: € 48.738**Overige kosten**

Vorbereidende werkzaamheden
Schilderwerkzaamheden buiten
Spiegel entree

Subtotaal: € 57.795**Totaal: € 302.000****B****Pastorie**

Pannendak
Houtwerk / houtrotreparatie
Zinkwerk

Subtotaal: € 35.926**Kerkzaal en consistorie**

Pannendak + isolatie
Houtwerk
Zink- en loodwerk
Isolatie kruipruimte

Subtotaal: € 167.690**Zaaltje**

Houtwerk / houtrotreparatie
Scheuren in de gevel
Openslaande (nood)deuren
Vervangen ramen en kozijnen
Opmetselen borstwering
Luifel entree
Isolatie kruipruimte

Subtotaal: € 47.991**Interieur**

Lambrisering kerkzaal en entree
Bestaande banken dekkend schilderen
Aanpassing hoofdentree + spiegel
Schilderwerkzaamheden interieur
Meubilair consistorie + verlichting
Nieuwe raambekleding gehele kerk
Nieuwe vloerbekleding gehele kerk
Aanpassen huidige liturgieborden
Nieuwe bekleding en vulling banken
Extra stopcontacten maken in wanden
Muren zaaltje nieuw behang

Subtotaal € 232.719**Overige kosten**

Vorbereidende werkzaamheden
Schilderwerkzaamheden buiten
Asbest saneren kerkzaal
Orgel inpakken voor werkzaamheden

Subtotaal: € 73.674**Totaal € 558.000****C****Pastorie**

Pannendak
Houtwerk / houtrotreparatie
Zinkwerk

Subtotaal: € 35.926**Kerkzaal en consistorie**

Pannendak + isolatie
Houtwerk
Zink- en loodwerk
Isolatie kruipruimte
Renovatie toren

Subtotaal: € 204.900**Zaaltje**

Houtwerk / houtrotreparatie
Scheuren in de gevel
Openslaande (nood)deuren
Vervangen ramen en kozijnen
Opmetselen borstwering
Luifel entree
Isolatie kruipruimte

Subtotaal: € 47.991**Interieur**

Lambrisering kerkzaal en entree
Nieuwe banken
Beitswerk liturgisch centrum
Aanpassing hoofdentree + spiegel
Schilderwerkzaamheden interieur
Meubilair consistorie + verlichting
Nieuwe raambekleding gehele kerk
Nieuwe vloerbekleding gehele kerk
Aanpassen huidige liturgieborden
Nieuwe bekleding en vulling banken
Extra stopcontacten maken in wanden
Muren zaaltje nieuw behang
Nieuwe tafels en stoelen zaaltje

Subtotaal: 294.233**Overige kosten**

Vorbereidende werkzaamheden
Schilderwerkzaamheden buiten
Asbest saneren kerkzaal
Orgel inpakken voor werkzaamheden
Luchtbehandelingsysteem

Subtotaal: € 228.950**Totaal : € 812.000**

Overzicht gewijzigde plannen

Hieronder vindt u per onderdeel een overzicht van de wijzigingen ten opzichte van de eerste presentatie.

Dakrenovatie kerkzaal en pastorie

Naar aanleiding van de binnengekomen vragen over de staat van het dak hebben wij onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren, inclusief rapportage. Uit dit onderzoek is gebleken dat de resterende levensduur van het dak aanzienlijk korter is dan de eerder genoemde termijn van vier tot acht jaar. Daarnaast is vastgesteld dat er sprake is van veel breuk in de dakpannen en dat de panlatten onder de pannen in slechte staat verkeren. De panlatten vertonen scheurvorming als gevolg van het gebruik van niet-RVS spijkers. Op basis van deze bevindingen wordt geadviseerd geen verdere reparaties meer uit te voeren, maar op korte termijn over te gaan tot vervanging van de panlatten, tengels en de dakpannen.

Kozijnen en openslaande deuren zaaltje

Om het toekomstige onderhoud te beperken, worden alle kozijnen van het zaaltje vervangen. Het onderste gedeelte, dat momenteel uit hout bestaat, wordt uitgevoerd in metselwerk. Aan de kerktuinzijde worden twee vaste ramen en openslaande deuren aangebracht en aan de andere zijde vier ramen waarvan er twee geopend kunnen worden. De huidige nooddeur wordt hierbij dichtgezet en vervangen door een openslaand raam. Deze aanpassing verbetert de ventilatiemogelijkheden en vormt tegelijkertijd een meerwaarde voor activiteiten in en rondom de kerk. Omdat de kozijnen vervangen worden worden de muren ook opnieuw behangen. De verlichting aan de muren wordt aangepast om het een huiselijke sfeer te geven.

Raambekleding consistorie

De vitrage en gordijnen worden vervangen door nieuwe exemplaren. De vitrage zal ook hier de kleur greige hebben en semi-transparant zijn maar wel gezichtswerend i.v.m. privacy. De gordijnen worden uitgevoerd in een terratintkleur; hiermee is de gehele consistorie te verduisteren.

Interieur kerkzaal

Op de vloer wordt een combinatie van pvc en tapijt toegepast. Het podium, de kansel trap en de kansel worden bekleed met hetzelfde zandkleurige tapijt als in de consistorie. De trap en vloer bij het orgel wordt ook vervangen voor nieuw tapijt. Dit tapijt is geschikt voor intensief gebruik en eenvoudig te reinigen. Onder de kerkbanken en gangpaden wordt bruin-/zandkleurige pvc-vloertegels van het merk Therdex aangebracht. Deze pvc-tegels worden ook toegepast in de verkeersruimte achter de kerkzaal en in het zaaltje. Omdat de ondergrond uit hout bestaat, worden onder de pvc-vloer Fermacellplaten en egaline toegepast om een stabiele en egale basis te creëren voor de vloerafwerking. De cijfer- en letterbordjes worden vervangen en uitgevoerd in zwart. De lambrisering wordt tot onder de verwarming geplaatst zodat de radiatoren voldoende warmte afgifte hebben. De gordijnen zijn niet verduisterend maar lichtdoorlatend.

Interieur hoofdentree

Het toilet aan de rechterzijde komt te vervallen en wordt bij de hal getrokken. Ten deel daarvan wordt ingericht als werkkast of opbergkast voor stoelen e.d. Het toilet aan de linkerkant wordt volledig vernieuwd. De deur naar het orgel komt te vervallen.

Isolatie vloer en dak

Naar aanleiding van de ingekomen vragen is het onderdeel isolatie nogmaals onderzocht. Daarbij zijn wij tot de conclusie gekomen dat isolatie met isolatieparels in deze situatie minder geschikt is, omdat de kruipruimte bij toekomstige werkzaamheden onder de vloer minder goed toegankelijk blijft. Mede op basis van deze omstandigheden is daarom gekozen voor een combinatie van bodemfolie en PIF-vloerisolatie. Met deze oplossing wordt zowel het comfort verbeterd als de toegankelijkheid van de kruipruimte behouden. Gezien de kosten en de baten wordt geadviseerd deze werkzaamheden uit te voeren.

Omdat is geadviseerd de dakpannen te vervangen en daarbij standaard een dakfolie wordt aangebracht, is het raadzaam te kiezen voor een dampopen isolatiefolie. Gezien het aanzienlijke warmteverlies dat via het dak kan optreden, draagt deze maatregel bij aan het verbeteren van de energieprestatie van het kerkgebouw.

Een dampopen isolatiefolie onder de dakpannen fungeert als een beschermende schil voor de dakconstructie. De folie voert vocht, zoals condensatie en vanuit het interieur opstijgende waterdamp, gecontroleerd naar buiten af, terwijl zij tegelijkertijd bescherming biedt tegen regen, sneeuw en wind. Hierdoor wordt een goede vochtbalans in de constructie gewaarborgd, wat het risico op schimmelvorming, houtaantasting en andere vochtschade beperkt.

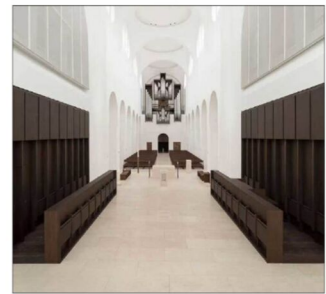

Vloer onder de banken
PVC vloer onder de banken
Therdex 10052

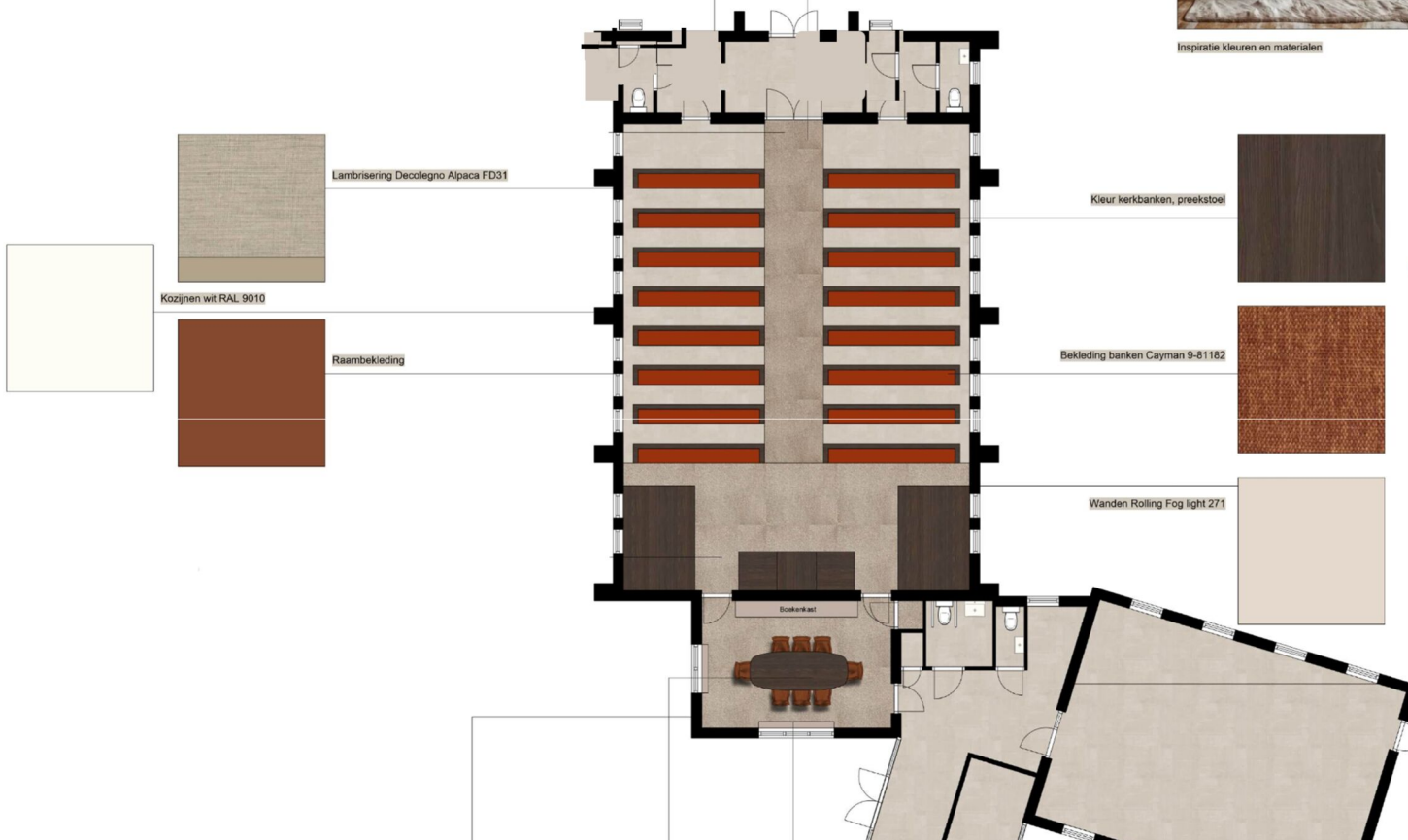
Vloer gangoeden en consistorie
Tapijt vloer podium en consistorie
Besouw 2614-090

Inspiratie kleuren en materialen

Inspiratie kleur banken en vloer

Lambrisering Decolegno Alpaca FD31

Kozijnen wit RAL 9010

Raambekleding

Kleur kerkbanken, preekstoel

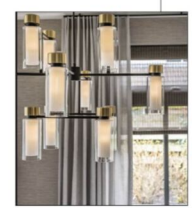
Bekleding banken Cayman 9-81182

Wanden Rolling Fog light 271

Wandbekleding
Arte 86544

Verlichting in consistorie
Tooy Osman

Radiator ombouw

Inspiratie steer consistorie

Inspiratie boekenkast

Betrokken partijen

De plannen en brochure zijn tot stand gekomen in samenwerking met:

- Middelwatering Bouw
- De Isolatie Specialist
- P. de Visser loodgietersbedrijf
- Van Maanen kerkinterieurs
- Wylona de Jong interieurstyliste
- Deputaatschappen Kerkelijk Grootboek & Hulpverlening Kerkbouw
- Jan Sorge, ProSor ontwikkeling en vastgoed
- Neele Vloeren
- Both Schilderwerken
- Holland Ridderkerk
- Roan Bouwvergunningen
- Berg & Berg raambekledingen

Heeft u vragen?

Deze kunt u tot uiterlijk 12 juni 2026 schriftelijk
indienen per mail via:
onderhoud@gergempoortugaal.nl

